

Büntetőjogi alapismeretek avagy Hogyan kerül el a katonai ügyészséget!

Kezdjük az alapoknál! A katona nemcsak a terepmintás gyakorlóban hazánkat védő bajtárs, hanem jogi értelemben a rendőrség, a katasztrófavédelem és a büntetés-végrehajtás hivatásos állományú tagja is. Ha katona vagy, az egyszerre biztosít többlet jogokat és jelent plusz felelősséget, hiszen például, ha civilként elkésel a munkahelyedről, akkor megúszhatod egy dorgálással, míg egyenruhában akár a hadbírószágon is találhatod magad.

1 Katonai bűncselekmények

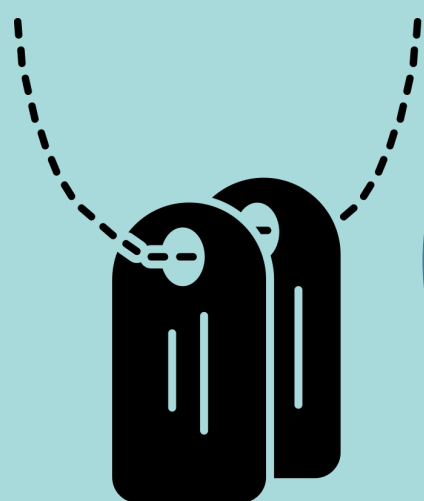
Hivatali 2 bűncselekmények

3 Korrupciós bűncselekmények

Méltatlansági eljárás +1

1 Katonai bűncselekmények

Nézzünk pár példát! Ezeket a bűncselekményeket csak katonaként tudod elkövetni, szolgálati időben, szolgálati helyen. Közülük a leggyakoribb a **kötelességszegés szolgálatban**.

Csak ór-, ügyeleti vagy egyéb készenléti szolgálatban követheted el!

- Ne aludj el! (Ha percekig becsukva pihenteted a szemed, az ugyanaz.)
- Ne fogyassz alkoholt, kábítószer! (Zéró tolerancia, konyakos meggyet sem.)
- Ne hagyd el a szolgálati helyed! (Csak általános vagy konkrét előjárói engedéllyel, akár a WC-re is.)
- Ne szegd meg más, súlyos módon a szolgálatod ellátására vonatkozó rendelkezéseket! (Ez egy keret meghatározás, elég sok minden belefér, lényeg az, hogy a szabályszegésnek ne legyen súlyos következménye.)

A **szolgálati feladat alóli kibúvás**.

Csak valamilyen fontos szolgálatban követheted el!

- Ne késs! (Se a szolgálatkezdésről, se az eligazításról. Zéró tolerancia.)
- Ne tedd magad szándékosan képtelenné a szolgálat ellátásra (Pl. ne jelentkezz szolgálatra ittas vagy posztalkoholos állapotban.)

Fontos tudni! Adott esetekben az előjárónak mindig tudnia kell az elérhetőséged vagy akár a tartózkodási helyed. Ha megjelenési kötelezettséged van, pl. szolgálatkezdés és nem jelensz meg, az előjáró keresni fog. Ha nem talál az nagy baj, mert - közvetve a rendőrséggel - addig fog kerestetni, amíg meg nem talál, legyél akár a thaiföldi tengerparton. Ha bebizonyosodik, hogy végleges szándékkal akartál távolmaradni a szolgálattól, az **szökés**nek fog minősülni, aminek a megállapítása után a hadbíró csak a börtönben töltött évek számán fog gondolkodni.

Katonai bűncselekmények

Katonaként, ha parancsot kapsz, azt teljesítened kell, egyébként könnyen megvalósulhat a **parancs iránti engedetlenség**.

- Akár szóban, akár írásban kaptad, kellő időben teljesítsd! (Akkor is, ha nem értesz vele egyet, utána a megfelelő úton panaszkodhatsz.)

Katonaként egy hierarchikus rendszerben dolgozol alárendelteként vagy előjáróként és ennek a rendszernek megvannak a szigorú kommunikációs szabályai. Ha előjáróként nem tartod be ezeket a szabályokat, megvalósulhat az **alárendelt megsértése**.

- Alárendeltetted ne sértsd meg emberi méltóságában más előtt vagy feltűnően durván! (Ide tartozik a trágár jelzők, megalázó hasonlatok, minősítések és még sok minden.)

Fontos tudni! Minősítő körülmény - azaz nagyobb lesz a végén a büntetés -, ha ez a kommunikáció aljas indokból, lelki gyötrelmet okozva vagy több katona előtt történik.

Ha alárendelteként, vagy csak egyszerűen hivatásosként nem tartod be ezeket a szabályokat, megvalósulhat a **szolgálati tekintély megsértése**.

Fontos tudni! A sértés nemcsak előjáró, de a szolgálatát teljesítő feljebbvaló, őr vagy más szolgálati közeg vonatkozásában is megállapítható.

- A felsoroltokat ne sértsd meg emberi méltóságában más előtt vagy feltűnően durván. (A több katona előtti vagy nyilvános elkövetés szintén minősítő körülmény.)

A kommunikáció nemcsak verbális lehet, ha eldurvul a helyzet kialakulhat fizikai kontaktus is, ami egy súlyos katonai bűncselekmény. A neve **előjáró vagy szolgálati közeg elleni erőszak**.

Fontos tudni! Csak szolgálatban lehet elkövetni.

- A felsoroltokkal szemben ne alkalmazz erőszakot, ne fenyegezz azzal, vagy ne tanúsíts tetteges ellenállást. (Akár egy szóváltásból kialakult lökdösődéssel is elkövetheted.)

Hivatali 2 bűncselekmények

A katonai bűncselekmények után nézzük meg a két leggyakoribb és sajnos könnyen elkövethető hivatali bűncselekményt. Ez a hivatali visszaélés és a bántalmazás hivatalos eljárásban.

Mindkét bűncselekményt hivatalos minőségben, tehát a szolgálati helyeden vagy a szolgálatoddal összefüggésben követheted el.

A **hivatali visszaélés** esetében szándékosan a hivatali kötelességedet megszeged, hatáskörödet túlléped, helyzetekkel visszaélsz, így másnak jogtalan hátrányt okozol vagy másnak vagy magadnak jogtalan előnyt szerzel. (Ez szintén egy keret meghatározás, nagyon sokféle elkövetési magatartás belefér, legyen szó egy jogosulatlan adatbetekintésről vagy egy fogvatartottal kialakított szerelmi kapcsolatról.)

- Pontosan tartsd be a munkádra, szolgálatra vonatkozó szabályokat! (Mindenkivel szemben, minden esetben.)

Fontos tudni! Az előny nemcsak pénz lehet!

A **bántalmazás hivatalos eljárásban** esetében a hivatalos eljárás során mást tetteleg bántalmazol.

Fontos tudni! Lehetőség van hivatalos eljárásban mással szemben fizikai erőszakot alkalmazni, de annak legyen jogalapja és akkor úgy hívják, testi kényszer.

- Csak indokolt esetben, jogszerűen és szakszerűen lépj fizikai kontaktusba a fogvatartottal. (Zéró tolerancia. A jogalap nélküli meglökés, a karmegszorítás, a megcsípés is bűncselekménynek minősülhet.)

Fontos tudni! Ha szolgálatban a bántalmazást csak végig nézed és ezt nem akadályozod meg vagy erről később nem teszel jelentést, könnyen bűnsegédje lehetsz a bűncselekménynek.

3 Korrupciós bűncselekmények

Talán a legnagyobb veszélyt a **hivatali vesztegetés elfogadása** jelenti. Ezt a nagyon súlyos bűncselekményt szintén hivatalos minőségben, tehát a szolgálati helyeden vagy a szolgálatoddal összefüggésben követheted el.

Hogyan valósulhat meg? Ha a hivatali munkáddal, szolgálatellátásoddal kapcsolatban valaki jogtalan előnyt ígér vagy ad és azzal befolyásolni törekszik.

- Azonnal jelentsd, akkor is, ha annak intézése sokkal több munka, adminisztráció, esetleg túlóra.

Fontos tudni! Tilos az előny ígéretét elfogadni, a konkrét előnyt elfogadni!

Amennyiben az előnyért a hivatali kötelességedet megszeged, hatáskörödet túlléped, helyzetekkel visszaélsz, úgy bármikor kattanhat a ...

Méltatlansági eljárás +1

Az eljárás jellemzően akkor indul meg, ha ellened köztörvényes bűncselekmény elkövetése miatt indul eljárás, ami nem kötődik a szolgálat ellátásához. Ilyenre gyakori példa a szolgálati időn kívüli ittas járművezetés vagy akár a nem megfelelően kezelt családi konfliktus.

- Tartsd be maradéktalanul a jogszabályokban foglaltakat, amikor nem vagy szolgálatban!

Fontos tudni! Csak akkor fogja megállapítani az előljáró és válsz méltatlanná az egyenruha viselésére, ha a cselekményed a rendvédelmi szerv működésébe vetett közbizalmat **súlyosan veszélyezteti.**

**FÜGGETLEN BÜNTETÉS-
VÉGREHAJTÁSI
SZAKSZERVEZETEK
ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE**

Érdekképviselő

**Jogi tanácsadás,
képviselő**

**Szolgáltatói
kedvezmények**

**Gyermekprogramok,
nyári táborok...**

A Független Büntetés-végrehajtási Szakszervezetek
Országos Szövetsége megbízásából készítette:

dr. Müller Csaba ügyvéd

Cím: 1108 Budapest, Venyige u. 1-3.

Tel.: +36/1-432-2668 - +36/70-339-2334

E-mail: iroda '@' fbvszosz.hu